

Vertaisohjaajan syventävät opinnot maahanmuuttajille Kisakeskuksessa 2011-2012

TIIVISTELMÄ

Vertaisohjaajakoulutuksen tavoitteena oli syventää maahanmuuttajille 2010 -2011 suunnatun koulutuksen antia ja luoda opintopolku niille, jotka lähtevät työskentelemään ryhmensä kanssa ja niille, jotka tähtäävät opintojen jatkamiseen. Tarve oli saada vertaisohjaajille lisää käytännön harjoituksia ja kokemuksia erilaisista liikuntalajeista, joilla oman yhteisön jäseniä saataisiin liikkumaan. Tavoitteena oli myös tutustua kuntoliikunnan tapahtumiin sekä kuntien liikuntapalveluihin, johon myös koulutuksen jälkeen vertaisohjaajat omien yhteisöjensä kanssa voisivat osallistua. Lisäksi hankkeella pyrittiin edistämään myös urheiluopisto Kisakeskuksen henkilökunnan osaamista monikulttuurisessa liikunnassa.

Syventävää vertaisohjaajakoulutusta kohdennettiin maahanmuuttajanaishille, joilla oli kokemusta vertaisliikunnasta. Koulutukseen osallistumisen edellytyksenä oli kohtuullinen suomen kielen taito. Vertaisohjaajakoulutuksen aloitti 12 naista, synnyinmaaltaan Afrikasta, Irakista, Kurdistanista, Syyriasta ja Turkista. Naisten ikä vaihteli 20 ja 45 ikävuoden välillä ja he asuivat Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla.

Koulutus sisälsi kuusi lähiopetusjaksoa ja niiden väliin sijoitettavia etäjaksoja, joilla työstiin lähijaksojen aihealueita opitun vahvistamiseksi ja soveltamiseksi. Lähiopetusjaksojen teemoina olivat; Minä liikkujana, Minä ohjaajana, Perheliikunta ja lasten liikunta, Aikuisliikunta sekä Ikääntyvien liikunta. Etäjaksoihin sisältyvä vesiliikunnan opetus toteutettiin Helsingissä Kotikallion palvelutalon terapia-altaassa. Vertaisohjaajakoulutuksen opetussuunnitelmasta vastasivat urheiluopisto Kisakeskuksen rehtori Mirja Papunen ja maahanmuuttajaliikunnan erityiskysymyksiin ja monikulttuuriseen aikuispedagogiaan perehtynyt liikunnanopettaja Eva Rönkkö. Käytännön koulutuksiin osallistui Eva Rönkön ohella myös Kisakeskuksen liikunnanopettaja Nina Eränpalo.

Tavoitteessamme antaa valmiuksia maahanmuuttajataustaisille naisille toimia vertaisohjaajana omassa yhteisöissä onnistut-

tiin, koska jo koulutuksen aikana oli naisilla mahdollisuuksia ohjata itsenäisesti eri ikäryhmiä. Hankkeemme osoitti lisäävän koulutettavien mielenkiintoa liikuntaan laajemminkin ja lisääntyvää kiinnostusta lähteä mukaan aktiiviseksi toimijoiksi liikunnan pariin. Iso askel oli naisten osallistuminen kantaväestön kuntoliikuntatapahtumaan, Naisten Kymppiin Koulutukseen hakeutuneet naiset olivat hyvin motivoituneita oppimaan uusia asioita. Vaihtelevasta kielitaidosta ja liikunta- ja ohjaustaidoista huolimatta heillä oli iloinen ennakkoluuloton asenne uusiin asioihin.

Maahanmuuttajataustaisille soveltuvaa koulutusmateriaaleja kirjoitettiin, kehitettiin ja kuvitettiin lähijaksoja varten. Ne vaativat vielä jatkotyöstämistä tullakseen painokelpoiseen muotoon. Koulutuksen suunnitteluvaiheessa seurattiin VOK perusteiden ensimmäistä tasoa ja rakennettiin omakohtaiseen kokemukseen perustuva koulutusrunko. Vaikka Suomessa on paljon liikunta-aiheisia koulutusaineistoja, on maahanmuuttajataustaisille vertaisohjaajille terveysliikunnan koulutusmateriaalin kehittäminen pilottityötä. Tämä vaatii aikaa ja kouluttajien omia kokemuksia vielä lisää.

Kuntien liikuntatoimen vastuuhenkilöitä ei resurssien puutteen vuoksi tähän hankkeeseen saatu. Kuitenkin jatkossa olisi tärkeää, että isoissa kaupungeissa maahanmuuttotyön verkostoihin tulisi liikuntatoimen työntekijöitä mukaan. Silloin tieto sekä tarve maahanmuuttajille sopivaan liikuntaan kohtaisivat puolin ja toisin.

Koulutettavien saavuttavuuteen tulee jatkossa kiinnittää enemmän huomiota. Nyt koulutuksesta tehtiin Urheiluopisto Kisakeskuksessa esite ja koulutusta markkinoitiin sähköisesti. Näiden toimenpiteiden lisäksi tulee osallistujien tavoittamiseksi panostaa enemmän myös henkilökontakteihin ja varata tähän työhön riittävästi aikaa ja resursseja.